

Корнаш Юрій Іванович
здобувач третього рівня вищої освіти,
Державний вищий навчальний заклад
«Ужгородський національний університет»
ORCID: <https://orcid.org/0009-0001-0366-5150>

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНИХ СТРАХОВИХ КОРПОРАЦІЙ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ

У статті досліджено сучасні тенденції розвитку страхових транснаціональних корпорацій (СТНК) в умовах глобалізації світової економіки. Дослідження сфокусовано на перевірених фінансових показниках провідних міжнародних страхових груп, інституційних змінах світового страхового ринку та наслідках цих процесів для України. На відміну від попередньої редакції, кількісний блок побудовано на офіційній фінансовій звітності Allianz, AXA, Ping An, Zurich Insurance, наглядовій статистиці Національного банку України та аналітичних матеріалах IAIS, Swiss Re і UNCTAD. Уточнено методику використання показників концентрації CR3, CR5 та HHI: вони застосовуються лише до визначеної сукупності ринку та потребують однакової бази розрахунку часток, тому не можуть механічно інтерпретуватися як концентрація всього світового страхового ринку за активами окремих груп. Показано, що глобалізація страхового бізнесу проявляється не тільки у збільшенні масштабів активів, а й у зміні бізнес-моделей: цифровізації каналів продажу, переході до екосистемних сервісів, підвищенні вимог до платоспроможності, розвитку перестрахування та альтернативного трансферу ризиків. Для українського ринку визначено ключові тенденції 2021-2024 рр.: скорочення кількості страховиків, відновлення премій у 2024 р., зростання виплат і концентрації ринку, а також адаптацію регулювання до вимог Закону України «Про страхування» та європейських підходів до нагляду. Практичне значення результатів полягає в обґрунтуванні пріоритетів для підвищення конкурентоспроможності українських страховиків: посилення капіталізації, прозорість звітності, управління воєнними ризиками, розвиток перестрахових програм та партнерств із міжнародними страховими групами.

Ключові слова: страхові транснаціональні корпорації, глобалізація, страховий ринок, страхові премії, страхова виручка, концентрація ринку, CR3, CR5, HHI, перестрахування, InsurTech, Україна.

Yurii Kornash
Postgraduate Student,
State University «Uzhhorod National University»

MODERN TRENDS IN THE DEVELOPMENT OF TRANSNATIONAL INSURANCE CORPORATIONS IN THE CONTEXT OF GLOBALIZATION OF THE WORLD ECONOMY

The article examines modern trends in the development of transnational insurance corporations (TNICs) in the context of globalization of the world economy. The study focuses on the verified indicators of leading insurance groups, the transformation of their business models, the role of reinsurance, securitization and digitalization, as well as the methodological limits of using market concentration indicators. It is emphasized that CR3, CR5 and HHI should be calculated only for a clearly defined market base and a comparable set of participants; therefore, the assets of several international groups cannot be interpreted as a complete measure of global insurance market concentration. The article analyzes the activities of Allianz, AXA, Ping An and Zurich Insurance based on official reporting and international market reviews. The research clarifies that the development of TNICs is determined not only by asset growth or profitability, but also by diversification of insurance portfolios, integration of digital technologies, alternative risk transfer instruments and the ability to operate under regulatory and macroeconomic uncertainty. Based on the analysis of the Ukrainian insurance market in 2021-2024, the article identifies the impact of war risks, regulatory consolidation and changes in the structure of insurance premiums and claims. Recommendations are proposed to strengthen the competitiveness of the Ukrainian insurance market through risk-based supervision, capitalization of insurers, transparent ownership structures, development of reinsurance capacity, digital reporting and approximation to European regulatory standards.

Keywords: transnational insurance corporations, globalization, insurance market, market concentration, CR3, CR5, HHI, reinsurance, securitization, InsurTech, capitalization, Ukraine.

Постановка проблеми. Глобалізація світової економіки поглиблює взаємозалежність фінансових ринків, прискорює транскордонний рух капіталу та змінює механізми перерозподілу ризиків. У страхуванні ці процеси проявляються через зростання ролі великих міжнародних страхових груп, розвиток перестрахових механізмів, поширення цифрових каналів обслуговування та використання інструментів альтернативного трансферу ризику. Страхові транснаціональні корпорації виступають не лише постачальниками страхового захисту, а й важливими інституційними інвесторами, учасниками глобального ринку капіталу та провайдерами складних фінансових рішень [18; 23; 24].

Для національних страхових ринків, зокрема для України, вплив СТНК має подвійний характер. З одного боку, міжнародні групи сприяють поширенню стандартів корпоративного управління, ризик-орієнтованого нагляду, актуарного аналізу та клієнтоорієнтованих цифрових сервісів. З іншого боку, висока фінансова потужність глобальних корпорацій посилює конкуренцію для національних страховиків, вимагає підвищення капіталізації, прозорості власності, якості управління ризиками та регуляторної сумісності з європейськими підходами [3; 8; 12; 26; 27].

Актуальність теми посилюється тим, що український страховий ринок функціонує в умовах воєнних ризиків, регуляторного очищення, зміни структури попиту на страхові продукти та поступового наближення до європейської моделі фінансового нагляду. Тому дослідження сучасних тенденцій розвитку СТНК має не лише теоретичне, а й прикладне значення для формування конкурентоспроможного, прозорого та стійкого страхового сектору України [5; 9; 10; 13; 28].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика розвитку страхового ринку України та його інституційних трансформацій розглядається у працях І. Лащика, І. Кондрата, П. Віблого, В. Більця, А. Нечипоренко, А. Баранова, О. Баранової, М. Житар, О. Новосолової, В. Вовк, Ю. Жежерун, В. Костогриз та інших дослідників [1; 2; 3; 5; 6; 9]. У цих роботах висвітлено сучасний стан страхового ринку, наслідки воєнного стану, регуляторні зміни, динаміку премій і виплат, а також напрями відновлення довіри до страхових інститутів.

Концептуальні засади розвитку страхових послуг, державного регулювання та євроінтеграційних орієнтирів страхового сектору розкрито в дослідженнях Ю. Клапківа, О. Кнейслер, Н. Спасів, І. Гузели, О. Левченко, Я. Довгенко, Л. Яременко, А. Череп, Ю. Кішко та інших авторів [7; 8; 11; 12; 13; 14]. Окремий напрям становлять праці, присвячені світовим тенденціям розвитку ринку страхових послуг і міжнародному досвіду функціонування страхових корпорацій [15; 18; 23; 24].

Емпіричнооснову аналізу становлять офіційні звіти міжнародних страхових груп Allianz SE, AXA S.A.,

Ping An Insurance Group, Zurich Insurance Group, аналітичні матеріали Swiss Re Institute, IAIS, UNCTAD, а також статистика Національного банку України [19-28]. Використання саме цих джерел дає змогу забезпечити перевірюваність даних і уникнути опори на непідтверджені або методологічно невізначені показники.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Попри значний науковий інтерес до страхового ринку, недостатньо систематизованим залишається питання поєднання трьох рівнів аналізу: глобального розвитку СТНК, методично коректного використання індикаторів ринкової концентрації та оцінки наслідків цих процесів для українського страхового ринку. У науковій і прикладній літературі показники CR3, CR5 та ННІ нерідко застосовуються без достатнього уточнення бази розрахунку, що може призводити до некоректних висновків щодо рівня концентрації ринку.

Водночас український страховий ринок потребує аналізу не лише з позицій поточної статистики, а й з огляду на глобальні трансформації страхового бізнесу, що охоплюють цифровізацію, перестраховування, сек'юритизацію ризиків, зростання ролі міжнародних регуляторних стандартів та посилення конкуренції з боку великих страхових груп.

Метою статті є визначення сучасних тенденцій розвитку страхових транснаціональних корпорацій в умовах глобалізації світової економіки та обґрунтування напрямів використання відповідного досвіду для підвищення стійкості й конкурентоспроможності страхового ринку України.

Виклад основного матеріалу дослідження. Наукова новизна дослідження полягає в обґрунтуванні підходу до аналізу розвитку страхових транснаціональних корпорацій через поєднання трьох взаємопов'язаних вимірів: фінансово-корпоративного, що відображає масштаби діяльності провідних страхових груп; ринково-структурного, що передбачає коректне застосування показників концентрації; національно-прикладного, що дає змогу оцінити значення глобальних тенденцій для страхового ринку України. Такий підхід дозволяє уникнути надмірно узагальнених тверджень і пов'язати висновки з перевірюваними офіційними даними.

Методика дослідження ґрунтується на системному підході, порівняльному аналізі, структурно-функціональному аналізі, статистичному узагальненні, аналізі офіційної корпоративної звітності та матеріалів регуляторів. Для характеристики провідних СТНК використано фінансові показники, наведені у річних звітах компаній за 2024 р.; для аналізу українського страхового ринку – дані Національного банку України та профільних ринкових оглядів. Показники CR3, CR5 та ННІ розглядаються як інструменти оцінювання концентрації лише за умови наявності єдиної бази ринкових часток (рис. 1).

Методична логіка дослідження розвитку СТНК

Примітка: рисунок відображає методику дослідження; він не є розрахунком CR3, CR5 чи ННІ за непорівнюваними активами різних страхових груп.

Рис. 1. Методична логіка дослідження розвитку СТНК та концентрації страхового ринку

Джерело: сформовано автором

У сучасній світовій економіці СТНК функціонують як складні фінансові групи, що поєднують страхування, перестрахування, управління активами, інвестиційну діяльність, цифрові платформи та аналітику даних. Така модель дає змогу диверсифікувати джерела доходу, розподіляти ризики між різними сегментами та підтримувати стійкість у періоди макроекономічної нестабільності [19-24].

Провідні міжнародні страхові групи мають різні моделі розвитку. Allianz SE та AXA S.A. представляють європейську модель диверсифікованого страхового бізнесу з високою роллю управління активами та багатоканального обслуговування клієнтів. Ping An Insurance Group демонструє модель поєднання страхових, банківських, інвестиційних і цифрових сервісів у межах великої фінансової екосистеми. Zurich Insurance Group спеціалізується на глобальному корпоративному та майновому страхуванні, управлінні ризиками та міжнародних програмах страхового покриття [19-22] (табл. 1).

Дані таблиці 1 підтверджують, що провідні СТНК не є однорідними за структурою бізнесу, валютою звітності, географією діяльності та способом розкриття фінансових результатів. Тому пряме порівняння абсолютних показників потребує методичної обережності. Найбільш коректним є аналіз загальних тенденцій: збереження високого масштабу операцій, диверсифікація страхових портфелів, розвиток цифрової інфраструктури, посилення ролі управління ризиками та інтеграція страхування з інвестиційною діяльністю.

Для оцінювання концентрації страхового ринку можуть застосовуватися коефіцієнти концентрації CR3 і CR5 та індекс Герфіндала-Гіршмана (ННІ). Показник CR3 відображає сумарну частку трьох найбільших учасників ринку, CR5 – п'яти найбільших учасників, а ННІ обчислюється як сума квадратів ринкових часток усіх компаній, включених до розрахунку. Коректність цих показників залежить від чіткого визначення меж ринку, бази розрахунку та повноти набору учасників.

Таблиця 1

Порівняльні показники провідних СТНК за 2024 р.

СТНК	Країна	Активи, млрд у валюті звітності	Премії / страхова виручка, млрд	Чистий прибуток, млрд	Географія
Allianz SE	Німеччина	1044,6 євро	97,7 євро страхова виручка; 179,8 євро загальний обсяг бізнесу	10,5 євро	70+ країн
AXA S.A.	Франція	≈688 євро*	110,3 євро валові премії та інші доходи	7,9 євро	50+ країн
Ping An Insurance Group	Китай	≈12 трлн юанів**	премійний дохід за страховими сегментами, юані	126,6 юанів	КНР, Гонконг та міжнародні операції
Zurich Insurance Group	Швейцарія	≈358 дол. США	P&C insurance revenue та інші сегменти, дол. США	5,8 дол. США	200+ країн і територій

Примітка: *орієнтовний показник активів AXA подано за даними звітності з урахуванням сумарних активів групи; **показники Ping An наведено у валюті фінансової звітності компанії. Дані мають порівняльно-аналітичний характер, оскільки корпоративна звітність різних груп формується за відмінними обліковими підходами.

Джерело: сформовано автором на основі офіційної звітності Allianz SE, AXA S.A., Ping An Insurance Group та Zurich Insurance Group [19-22]

У межах глобального страхового ринку CR3, CR5 та ННІ доцільно розраховувати лише за однією базою, наприклад за частками компаній у світових страхових преміях або за частками у визначеному сегменті страхування. Порівняння активів кількох міжнародних страхових груп саме по собі не є достатньою підставою для висновку про концентрацію всього світового страхового ринку, оскільки активи відображають не лише страхову діяльність, а й інвестиційні, банківські, пенсійні та інші фінансові операції. Отже, індикатори концентрації мають застосовуватися як інструменти структурного аналізу, а не як формальна підстава для завищених висновків про ринкову владу окремих корпорацій.

Для українського страхового ринку найбільш доцільною базою розрахунку концентрації є частки страховиків у валових страхових преміях, оскільки ці дані регулярно оприлюднюються регулятором. За наявності повної бази часток усіх учасників ННІ дає змогу оцінити не лише позиції лідерів, а й загальну структуру ринку. Водночас у статті показники концентрації використовуються переважно як методологічний орієнтир, оскільки основний акцент зроблено на тенденціях розвитку СТНК та інституційних змінах страхового сектору України [26; 27].

Однією з важливих тенденцій розвитку СТНК є поєднання традиційного перестрахування з інструментами альтернативного трансферу ризиків. Ката-

строфічні облігації та інші insurance-linked securities дають змогу залучати капітал інвесторів до покриття великих природних, кліматичних або інфраструктурних ризиків. Водночас ці інструменти не замінюють перестрахування, оскільки потребують стандартизованого ризикового профілю, складного моделювання та достатнього масштабу операції [23; 24].

Цифровізація трансформує всі ключові етапи страхового процесу: від маркетингу та продажу продуктів до андеррайтингу, оцінки ризику, врегулювання збитків і взаємодії з клієнтами. Великі страхові групи інвестують у дистанційні канали обслуговування, автоматизацію операцій, аналітику великих даних, штучний інтелект і цифрові екосистеми. Разом з тим цифровізація створює нові ризики, пов'язані з кібербезпекою, якістю даних, алгоритмічною прозорістю та захистом прав споживачів (табл. 2).

Український страховий ринок у 2021-2024 рр. розвивався під впливом кількох взаємопов'язаних чинників: повномасштабної війни, зниження платоспроможного попиту у перші роки шоку, поступового відновлення окремих сегментів страхування, регуляторного очищення ринку та підвищення вимог до фінансової стійкості страховиків. Дані НБУ свідчать про скорочення кількості страхових компаній і водночас про відновлення обсягів премій у 2023-2024 рр. [26; 27] (табл. 3).

Таблиця 2

Методи підвищення капіталізації та стійкості СТНК

Метод	Зміст	Обмеження застосування
Злиття та поглинання	Розширення масштабу діяльності, доступ до нових ринків і портфелів	Потребує інтеграції бізнес-моделей і погодження регуляторів
Перестрахування	Передача частини ризику професійному перестраховику	Залежить від вартості покриття та доступності місткості ринку
CAT bonds та ILS	Залучення капіталу інвесторів для покриття катастрофічних ризиків	Ефективні переважно для великих і добре модельованих ризиків
Диверсифікація портфеля	Поєднання різних страхових ліній, регіонів і каналів продажу	Не усуває системні та корельовані ризики
Цифровізація	Автоматизація продажів, андеррайтингу та врегулювання збитків	Створює кіберризики та ризики якості даних

Джерело: сформовано автором на основі [19-25]

Таблиця 3

Страховий ринок України: основні показники (2021-2024 рр.)

Показник	2021	2022	2023	2024
Кількість страхових компаній на кінець року	155	128	101	65
Валові страхові премії, млрд грн	34,7	28,0	47,0	53,1
Валові страхові виплати, млрд грн	15,2	10,0	16,9	20,9
Рівень виплат, %	43,9	35,6	35,8	39,3
Частка страхування життя у преміях, %	н/д	н/д	≈11,0	10,8
Концентрація TOP-10 за преміями, %	н/д	н/д	65,0*	63,8 / 71,0**

Примітка: н/д – показник не наведено через відсутність зіставної відкритої бази в межах наведених джерел; * для ризикових страховиків; ** перше значення – для всіх страховиків, друге – для ризикових страховиків.

Джерело: сформовано автором на основі даних Національного банку України та матеріалів Ліги страхових організацій України [26-28]

Показники таблиці 3 свідчать, що розвиток українського страхового ринку має нерівномірний характер. Скорочення кількості страхових компаній відображає не лише кризовий вплив війни, а й підвищення регуляторних вимог та вихід з ринку фінансово слабких учасників. Відновлення валових премій у 2023-2024 рр. засвідчує адаптацію ринку до нових умов, однак рівень проникнення страхування, довіра споживачів, розвиток страхування життя та доступність перестрахового захисту залишаються проблемними напрямками.

Досвід СТНК є важливим для України насамперед у частині управління ризиками, капіталізації, прозорості корпоративного управління та цифрової трансформації страхових послуг. Присутність міжнародних груп може посилювати конкуренцію, підвищувати якість сервісу, поширювати стандарти комплаєнсу та актуарного аналізу. Водночас національні страховики потребують інституційної підтримки для нарощування капіталу, модернізації ІТ-інфраструктури, розвитку регіональних каналів продажу та формування довгострокових продуктів страхування життя.

У контексті євроінтеграції ключового значення набуває поступове впровадження ризик-орієнтованого нагляду, наближення до європейських вимог платоспроможності, підвищення прозорості структури власності та розвиток ринку перестраховування. Післявоєнне відновлення економіки формуватиме додатковий попит на страхування інфраструктурних, транспортних, майнових, аграрних, екологічних і воєнно-політичних ризиків. За таких умов здатність українських страховиків співпрацювати з міжнародними перестраховиками та СТНК буде одним із чинників фінансової стійкості ринку.

Висновки. Проведене дослідження дає підстави стверджувати, що сучасний розвиток стра-

хових транснаціональних корпорацій визначається поєднанням глобальної диверсифікації, цифровізації, перестраховування, альтернативного трансферу ризиків і підвищення ролі регуляторних стандартів. СТНК виступають важливими учасниками світової фінансової системи, однак оцінювання їхнього впливу потребує опори на офіційну звітність та методично коректні показники.

Використання CR3, CR5 та ННІ потребує чіткого визначення меж ринку, бази розрахунку та повного набору учасників. Для глобального страхового ринку такі індикатори доцільно застосовувати лише на основі порівнюваних даних про ринкові частки. Для українського страхового ринку базою розрахунку можуть бути частки страховиків у валових страхових преміях за даними НБУ.

Український страховий ринок демонструє ознаки адаптації до воєнних і регуляторних викликів, однак зберігає структурні обмеження, пов'язані з низькою капіталізацією, недостатнім розвитком страхування життя, обмеженою довірою споживачів і високою потребою у перестраховому захисті. Для підвищення конкурентоспроможності доцільно забезпечити послідовне впровадження ризик-орієнтованого нагляду, розвиток цифрової звітності, підвищення прозорості власності, стимулювання капіталізації страховиків і створення умов для співпраці з міжнародними перестраховиками та СТНК.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з кількісною оцінкою концентрації страхового ринку України за повною базою ринкових часток, аналізом впливу європейських регуляторних стандартів на капіталізацію страховиків та дослідженням механізмів страхування воєнних і катастрофічних ризиків у період післявоєнного відновлення.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Лашик І., Кондрат І., Віблій П., Білець В. Страховий ринок України: сучасний стан та перспективи розвитку. *Галицький економічний вісник*. 2020. Т. 66, № 5. С. 105-112. DOI: https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2020.05.105
2. Нечипоренко А.В. Концептуальні підходи до розвитку страхової діяльності в Україні. *Бізнес Інформ*. 2021. № 6. С. 234-239. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-6-234-239>
3. Баранов А.Л., Баранова О.В. Деякі особливості державного регулювання страхового ринку України в умовах воєнного стану. *Фінанси України*. 2022. № 7. С. 95-114. DOI: <https://doi.org/10.33763/finukr2022.07.095>
4. Геєць В.М. Суперечності та перспективи економічного зростання на інноваційній основі в Україні. *Економіка України*. 2024. Т. 67, № 11 (756). С. 3-28. DOI: <https://doi.org/10.15407/economyukr.2024.11.003>
5. Житар М.О. Тенденції розвитку страхового ринку України в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*. 2024. № 61. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-61-24>
6. Новосьолова О.С. Сучасні реалії функціонування страхового ринку України. *Бізнес Інформ*. 2024. № 5. С. 270-276. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-5-270-276>
7. Клапків Ю.М. Ринок страхових послуг: концептуальні засади, технічні інновації та перспективи розвитку: монографія. Тернопіль: ТНЕУ, 2020. 568 с. URL: <https://dspace.wnu.edu.ua/items/aa42b4c4-fb64-4292-b61c-4ba347ae5415>
8. Кнейслер О., Спасів Н., Гузела І. Концептуальні засади державного регулювання страхового ринку. *Світ фінансів*. 2023. № 3 (76). С. 49-63. URL: <https://sf.wnu.edu.ua/index.php/sf/article/view/1631>
9. Вовк В., Жежерун Ю., Костоґриз В. Страховий ринок України у період дії воєнного стану: фінансовий та маркетинговий аспекти. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2023. № 3 (35). С. 119-131. DOI: [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2023-3\(35\)-119-131](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2023-3(35)-119-131)
10. Колінець Л., Панухник О., Крупка А., Зарічна Н., Лавров Р., Хропонюк Д. Фінансові та інституційні аспекти розвитку страхового ринку за умов пандемії 2020-2021 і війни 2022-2023: на прикладі страхових компаній України. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. 2023. № 5 (52). С. 97-110. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcартп.5.52.2023.4158>

11. Левченко О.М., Довгенко Я.О., Яременко Л.І. Страхування в Україні: аналіз динаміки, ризиків і можливостей. *Управління змінами та інновації*. 2024. № 12. DOI: <https://doi.org/10.32782/СМІ/2024-12-5>
12. Череп А.В., Кішко Ю.П. Перспективи розвитку страхового ринку України в умовах євроінтеграційних процесів. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*. 2024. № 2. С. 78-83. DOI: <https://doi.org/10.32782/1814-1161/2024-2-13>
13. Нікольчук Ю.М., Снігур В.М. Сучасні аспекти розвитку страхового ринку України. *Трансформаційна економіка*. 2025. № 2 (11). С. 74-81. DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-8141/2025-11-12>
14. Черкасова С.В., Бойчук А.С. Сучасні тренди розвитку страхового ринку та чинники забезпечення його фінансової безпеки. *Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Економічні науки*. 2025. № 81. DOI: <https://doi.org/10.32782/2522-1205-2025-81-08>
15. Пахомов М.С., Єршова Н.Ю. Світові тенденції розвитку ринку страхових послуг та перспективи в Україні. *Вісник Національного технічного університету «ХПІ» (економічні науки)*. 2024. № 1. С. 17-21. DOI: <https://doi.org/10.20998/2519-4461.2024.1.17>
16. Ansoff I. *Corporate Strategy: An Analytic Approach to Business Policy for Growth and Expansion*. New York: McGraw-Hill, 1965. 241 p. URL: <https://archive.org/details/corporatestrateg0000anso>
17. Drucker P. *Management Challenges for the 21st Century*. New York: Harper Business, 1999. 207 p. URL: <https://archive.org/details/managementchalle00druc>
18. Born P., Bujakowski D. Economic transition and insurance market development: Evidence from post-communist European countries. *The Geneva Risk and Insurance Review*. 2022. Vol. 47. pp. 201-237. DOI: <https://doi.org/10.1057/s10713-021-00066-3>
19. Allianz SE. Annual Report 2024. Munich: Allianz SE, 2025. URL: https://www.allianz.com/content/dam/onemarketing/azcom/Allianz_com/investor-relations/en/results-reports/annual-report/ar-2024/en-allianz-group-annual-report-2024.pdf
20. AXA S.A. 2024 Annual Report: Universal Registration Document. Paris: AXA, 2025. URL: <https://www.axa.com/en/press/publications/2024-annual-report>
21. Ping An Insurance (Group) Company of China, Ltd. Annual Results 2024. Shenzhen: Ping An, 2025. URL: https://group.pingan.com/investor_relations/results_and_presentations/2025/24-annual-results.html
22. Zurich Insurance Group. Annual Report 2024. Zurich: Zurich Insurance Group, 2025. URL: <https://www.zurich.com/annual-report-2024>
23. Swiss Re Institute. Sigma № 3/2024: World insurance: strengthening global resilience with a new lease of life. Zurich: Swiss Re Institute, 2024. URL: <https://www.swissre.com/institute/research/sigma-research/sigma-2024-03-world-insurance-global-resilience.html>
24. International Association of Insurance Supervisors. Global Insurance Market Report 2024. Basel: IAIS, 2024. URL: <https://www.iais.org/uploads/2024/12/Global-Insurance-Market-Report-2024.pdf>
25. UNCTAD. World Investment Report 2024: Investment facilitation and digital government. Geneva: United Nations, 2024. URL: <https://unctad.org/publication/world-investment-report-2024>
26. Національний банк України. Наглядова статистика: показники діяльності страховиків. URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/supervision-statist>
27. Національний банк України. Огляд небанківського фінансового сектору. Березень 2025 року. Київ: НБУ, 2025. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/oglyad-nebankivskogo-finansovogo-sektoru-berezen-2025-roku>
28. Ліга страхових організацій України. Основні тенденції страхового ринку у 2024 році. 2025. URL: <https://uainsur.com/osnovni-tendentsii-strakhovoho-rynku-u-2024-rotsi/>

REFERENCES

1. Lashchuk I., Kondrat I., Viblyi P., Bilets V. (2020). Strakhovyi rynok Ukrainy: suchasnyi stan ta perspektyvy rozvytku [Insurance market of Ukraine: current state and development prospects]. *Halytskyi ekonomichnyi visnyk – Galician Economic Journal*. T. 66, № 5. S. 105-112. DOI: https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2020.05.105
2. Nechyporenko A.V. (2021). Kontseptualni pidkhody do rozvytku strakhovoi diialnosti v Ukraini [Conceptual approaches to the development of insurance activity in Ukraine]. *Biznes Inform – Business Inform*. № 6. S. 234-239. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-6-234-239>
3. Baranov A.L., Baranova O.V. (2022). Deiaki osoblyvosti derzhavnoho rehuliuвання strakhovoho rynku Ukrainy v umovakh voiennoho stanu [Some features of state regulation of the insurance market of Ukraine under martial law]. *Finansy Ukrainy – Finance of Ukraine*. № 7. S. 95-114. DOI: <https://doi.org/10.33763/finukr2022.07.095>
4. Heiets V.M. (2024). Superechnosti ta perspektyvy ekonomichnoho zrostannia na innovatsiini osnovi v Ukraini [Contradictions and prospects of economic growth on an innovative basis in Ukraine]. *Ekonomika Ukrainy – Economy of Ukraine*. T. 67, № 11 (756). S. 3-28. DOI: <https://doi.org/10.15407/economyukr.2024.11.003>
5. Zhytar M.O. (2024). Tendentsii rozvytku strakhovoho rynku Ukrainy v umovakh voiennoho stanu [Trends in the development of the insurance market of Ukraine under martial law]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and Society*. № 61. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-61-24>
6. Novosolova O.S. (2024). Suchasni realii funktsionuvannia strakhovoho rynku Ukrainy. *Biznes Inform – Business Inform*. № 5. S. 270-276. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-5-270-276>
7. Klapkiv Yu.M. (2020). Rynok strakhovykh posluh: kontseptualni zasady, tekhnichni innovatsii ta perspektyvy rozvytku: monohrafiia. Ternopil: TNEU, 568s. Available at: <https://dspace.wunu.edu.ua/items/aa42b4c4-fb64-4292-b61c-4ba347ae5415>
8. Kneisler O., Spasiv N., Huzela I. (2023). Kontseptualni zasady derzhavnoho rehuliuвання strakhovoho rynku [Conceptual principles of state regulation of the insurance market]. *Svit finansiv – World of Finance*. № 3 (76). S. 49-63. Available at: <https://sf.wunu.edu.ua/index.php/sf/article/view/1631>

9. Vovk V., Zhezherun Yu., Kostohryz V. (2023). Strakhovyi rynek Ukrainy u period dii voiennoho stanu: finansovyi ta marketingovyi aspekty [Insurance market of Ukraine during martial law: financial and marketing aspects]. *Problemy i perspektyvy ekonomiky ta upravlinnia – Problems and prospects of economics and management*. № 3 (35). S. 119-131. DOI: [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2023-3\(35\)-119-131](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2023-3(35)-119-131)
10. Kolinets L., Panukhnyk O., Krupka A., Zarichna N., Lavrov R., Khroponiuk D. (2023). Finansovi ta instytutsiini aspekty rozvytku strakhovoho rynku za umov pandemii 2020-2021 i viiny 2022-2023: na prykladi strakhovykh kompanii Ukrainy. *Finansovo-kredytna diialnist: problemy teorii ta praktyky – Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. № 5 (52). S. 97-110. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptop.5.52.2023.4158>
11. Levchenko O.M., Dovhenko Ya.O., Yaremenko L.I. (2024). Strakhuvannia v Ukraini: analiz dynamiky, ryzykiv i mozhlyvostei [Insurance in Ukraine: analysis of dynamics, risks and opportunities]. *Upravlinnia zminamy ta innovatsii – Change Management and Innovation*. № 12. DOI: <https://doi.org/10.32782/CMI/2024-12-5>
12. Cherep A.V., Kishko Yu.P. (2024). Perspektyvy rozvytku strakhovoho rynku Ukrainy v umovakh yevrointegratsiinykh protsesiv [Prospects for the development of the insurance market of Ukraine in the context of European integration processes]. *Derzhava ta rehiony. Seriya: Ekonomika ta pidpriemnytstvo – State and regions. Series: Economics and Business*. № 2. S. 78-83. DOI: <https://doi.org/10.32782/1814-1161/2024-2-13>
13. Nikolchuk Yu.M., Snihur V.M. (2025). Suchasni aspekty rozvytku strakhovoho rynku Ukrainy [Modern aspects of the development of the insurance market of Ukraine]. *Transformatsiina ekonomika – Transformation Economy*. № 2 (11). S. 74-81. DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-8141/2025-11-12>
14. Cherkasova S.V., Boichuk A.S. (2025). Suchasni trendy rozvytku strakhovoho rynku ta chynnyky zabezpechennia yoho finansovoi bezpeky [Modern trends in the development of the insurance market and factors of ensuring its financial security]. *Visnyk Lvivskoho torhovelno-ekonomichnoho universytetu. Ekonomichni nauky – Herald of Lviv University of Trade and Economics. Economic sciences*. № 81. DOI: <https://doi.org/10.32782/2522-1205-2025-81-08>
15. Pakhomov M.S., Yershova N.Yu. (2024). Svitovi tendentsii rozvytku rynku strakhovykh posluh ta perspektyvy v Ukraini [Global trends in the development of the insurance services market and prospects in Ukraine]. *Visnyk Natsionalnoho tekhnichnoho universytetu «KhPI» (ekonomichni nauky) – Bulletin of the National Technical University «KhPI» (economic sciences)*. № 1. S. 17-21. DOI: <https://doi.org/10.20998/2519-4461.2024.1.17>
16. Ansoff I. (1965). *Corporate Strategy: An Analytic Approach to Business Policy for Growth and Expansion*. New York: McGraw-Hill, 241 p. URL: <https://archive.org/details/corporatestrateg0000anso>
17. Drucker P. *Management Challenges for the 21st Century*. New York: Harper Business, 1999. 207 p. Available at: <https://archive.org/details/managementchalle00druc>
18. Born P., Bujakowski D. (2022). Economic transition and insurance market development: Evidence from post-communist European countries. *The Geneva Risk and Insurance Review*. Vol. 47. pp. 201-237. DOI: <https://doi.org/10.1057/s10713-021-00066-3>
19. Allianz SE. Annual Report 2024. Munich: Allianz SE, 2025. Available at: https://www.allianz.com/content/dam/onemarketing/azcom/Allianz_com/investor-relations/en/results-reports/annual-report/ar-2024/en-allianz-group-annual-report-2024.pdf
20. AXA S.A. 2024 Annual Report: Universal Registration Document. Paris: AXA, 2025. Available at: <https://www.axa.com/en/press/publications/2024-annual-report>
21. Ping An Insurance (Group) Company of China, Ltd. Annual Results 2024. Shenzhen: Ping An, 2025. Available at: https://group.pingan.com/investor_relations/results_and_presentations/2025/24-annual-results.html
22. Zurich Insurance Group. Annual Report 2024. Zurich: Zurich Insurance Group, 2025. Available at: <https://www.zurich.com/annual-report-2024>
23. Swiss Re Institute. Sigma № 3/2024: World insurance: strengthening global resilience with a new lease of life. Zurich: Swiss Re Institute, 2024. Available at: <https://www.swissre.com/institute/research/sigma-research/sigma-2024-03-world-insurance-global-resilience.html>
24. International Association of Insurance Supervisors. Global Insurance Market Report 2024. Basel: IAIS, 2024. Available at: <https://www.iais.org/uploads/2024/12/Global-Insurance-Market-Report-2024.pdf>
25. UNCTAD. World Investment Report 2024: Investment facilitation and digital government. Geneva: United Nations, 2024. Available at: <https://unctad.org/publication/world-investment-report-2024>
26. Natsionalnyi bank Ukrainy. Nahliadova statystyka: pokaznyky diialnosti strakhovykh. Available at: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/supervision-statist>
27. Natsionalnyi bank Ukrainy. Ohliad nebankivskoho finansovoho sektoru. Berezen 2025 roku. Kyiv: NBU, 2025. Available at: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/oglyad-nebankivskogo-financevogo-sektoru-berezen-2025-roku>
28. Liha strakhovykh orhanizatsii Ukrainy. Osnovni tendentsii strakhovoho rynku u 2024 rotsi. 2025. Available at: <https://uainsur.com/osnovni-tendentsii-strakhovoho-rynku-u-2024-rotsi/>

Дата надходження статті: 14.07.2026

Дата прийняття статті до публікації: 15.08.2026

Дата публікації статті: 28.08.2026